

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felélős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája Kazinezy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotában
Telefon szám 42.

Nyitott soronként 20 krajczár.

A Duna áthidalása.

Évtizedek óta kísért a baja-bátaszéki vasuti összeköttetés kérdése.

És most, amikor már nagytekintélyű küldöttségek tisztelegtek a miniszterelnöknél és a többi irányadó köröknél, még mindig csak azt mondhatjuk, hogy a kérdés kísért — mert jól tudjuk azt hogy a milliókba kerülő összekötő hid törvényes megszavazása nagy nehézségekbe fog ütközni.

Pedig hát ugy ahogy szükség van az életető levegőre, olyan haladéktalan szükség van erre az összekötő hidra, amelynek megalkotása a magyar kereskedelem megbénulásának nagyrészen megszüntét jelentené.

Ennek a hidnak a felépítését eddig el is különösen egy körülmény akadályozta.

Jól tudjuk, hogy nálunk Magyarországon az egész országos politika egy főczélt látott mindig maga előtt, amely magában véve elég tiszteletreméltó ugyan — de mindamellert egyoldalu.

A főváros emelésének olyan mértékbeni törekvése volt ez a politika, amely mellett a vidék érdeke elhanyagoltatott.

Teljes lelki nyugalommal hallgatták eddigél ennek a vasuti hidnak a sürgetésére irányzott felszólalásokat, mert mindig azt tartották szem előtt — hiszen ha a vidék a közép Duna kereskedelme szenved is ezen hiánynál fogva: nyert azzal a főváros, mert csak a fővároson keresztül vett utvonalon lehetett Magyarország keletét annak nyugatával üzletileg és forgalmilag összekötni.

Hogy az a haszon, amely ebből a fővárosra hávamlott nem állt arányban azzal a — lucrum cessans-sal a mely reánk háromlott, az mindenesetre bizonyos és eléggé lett kifejtve abban a memorandumban, amelyet az e célból megtartott nagygyűlés a miniszterhez felterjesztett.

De végre is az ügy fordulópontja elé került.

A hangadó körök megígérték az ügy meleg felkarolását és a miniszter, ám-

bár fix terminust nem adott annak beváltására, legalább is megígérte, hogy elvben elfogadja a hidépítés szükségességét.

Hát egyelőre még ezekre az elvekre építjük mi is a baja-bátaszéki vasutat és bizunk abban, hogy ezek az elvek elbirják majd azt a nehéz hidat.

Van tehát elv, van tehát ígéret — no mostan már még csak hid kell.

Addig is tehát egyelőre még csak annyit mondunk, hogy a vasuti hid kérdése még mindig kísért. Addig is tehát míg ez a hid felépítve nincs, reményünk szekerével megyünk át a Duna hid eszményi színvonalán és várjuk azt a percet, amikor ezen a hidon az első hidpénzt lefizethetjük.

A bizottság pedig ne felejtse el sürgetni. — Nálunk egy sommás végzés kisürgetéséhez is hosszú idő kell — hát még egy dunahidhoz.

Kincstári telepítések.

A kincstári ügyvezetőségnek igen fontos feladata a telepítések finanszírozása.

Kincstári földeken falut telepítenek, idegen vidékbeli szegény embereket telepítenek oda, kik földet, háztelket kapnak, melynek értékét évenként jövedelmekből törlesztik. Ez a telepítés. Ilyen telepítés gyakran előfordul minden megyében, alig egy évtizede nálunk Bácskában is így alapították pld. Gyulafalvát, Wekerlefalvát stb.

Most mint értesülünk, ismét két község van illetéknépen alakulóban, az egyik Apatin közelében, egy kiirtott erdő helyén, a másik Plavna mellett.

Az ilyen kincstári községeknek főjöveldmi forrásuk a földművelés és specziel a dohánytermelés, a mi a legjöveldmezőbb kereseti források közé tartozik. És mégis mit tapasztalunk? Azt, hogy a kincstári falvak betelepített lakossága földhöz ragadt szegény és azt, hogy statisztikailag kimutattatott, hogy a legtöbb végrehajtás és árverés éppen ezekre a kincstári községekre esik.

Kutatni kell ennek az okát. A dohánytermelés ugyan igen jöveldmező, de nem fizeti ki magát, először, mert a kincstár folyton növelni óhajtván a dohányjöveldmet olyan árakat és feltételeket szab, amelyek rá nézve kedvezők ugyan, de a betelepített községek existenciáját fenyegetik. Másodsor a kincstári községekben a dohánytermelésre szánt területszönete. Ez alkalommal nyujtották át az ün-

ny aránylik a gabona földek területéhez, mint 4 az 1hez. Így hát e községekben a buza, árpa, zab, kukoricza termelés nem elegendő még a helyi fogyasztásra sem s így az élelmi szerekhez szükséges gabonát pénzért kell venni. A mi pedig drágább, mintha a község a megfelelő mennyiséget maga termelné.

Emellett a nép felfogása is hibás a telepítésekről. A telepítettek azt hiszik, hogy no most az övék a föld, mit bánják ők ha a nevükre irt földön még annyi teher is van. Nem tudják, hogy ez tulajdonképen kölcsön, melyet vissza is kell fizetni.

Mint értesültünk, a tervezett új két falu lakossága tisztántuli szegény csángó nép lesz. Hát hiszen az mindegy, az a szegény nép itt is szegény marad, a földek lassankint elmennek a kezéről és helyükbe lépnek a mi derék szorgalmas bácskai svábaink, akik ha egyszer megvetik egy községben a lábukat, akkor tulnyomó elemmé lesznek s a község felvirágozik.

Ilyen viszonyok közt van épügy Gyulafalva mint a többi kincstári községek.

Meg kell tehát fontolni az újabb telepítéseket. Vajjon szabad-e ide csődíteni egy nagy csomo embert hogy átmeneti létrául szolgáljanak a bácskai lakosságnak és hogy a kincstári dohányjöveldmet emeljék.

Sz. L.

25 éves tanítói jubileum.

(Saját tudósítónktól.)

1898. október 27.

Ritka szép ünnepélyt tartott tegnap a szabadkai izr. iskolaszék a hitközséggel egyetemben. Egy érdemekben gazdag tanítónak, Weisz Jakabnak 25 éves jubileumát ünnepelte, aki ugyan már 37 év óta van a népnevelés szolgálatában de ezen hosszú működésének nagyobb részét 25 évet nálunk töltötte el. Halomszámra érkeztek a sürgönyök és üdvözlő átíratok mindenfelől, mindenki aki ismerte és ismeri dicsérőleg nyilatkozott az ünnepelt tanfőúról.

Az ünnepély lefolyásáról a következőket írja tudósítónk: Délelőtt 9 órakor iskolai ünnepély volt a következő műsorral: 1. Éljen soká, da! 2. Üdvözlő beszéd, tartotta egy tanuló. 3. Üdvözlő dal. 4. Alkalmi beszéd, tartotta Salver Samu tanító. 5. Hymnus. A nagyobb szabásu ünnepély d. e. 11 órakor volt, amelyen Kurucz Gyula tanfelügyelő, az izr. előjáróságnak sok előkelő tagja Dr. Milkó Izidor elnökkel, a kath. tanítótestület több tagja és számos helybeli és idegen vendég vett részt. A program a következő volt. 1. Megnyitó beszéd. 2. Üdvözlő beszéd, tartotta Dr. Wohl József. 3. A jubilans kö-

nepeltnek a sok minden felől küldött értékes ajándékot, amit az ünnepelt meghatottan köszönt meg.

Az ünnepelő társaság este nyolczkor ismét egybegyűlt, hogy a nap emlékét barátságos vacsorával zárja be. A vacsorán részt vettek a hitközség és előljáróság tagjai, a helybeli iskolások néhány tagja, Kurucz Gyula tanfelügyelő és többen az ünnepelt tanítványai közül és néhány vidéki collega. A menü a következő volt:

Halpaprikás.

Fánk.

Borju sült.

Pulyka sült.

Fehér és siller bor.

A pecsenyéjél felállott Dr. Blau Géza, mint az ünnepeltnek legrégebb tanítványa igen szép beszédben köszöntötte fel a jubiláló tanítót. Dr. Milkó Izidor hitközségi elnök rendkívül szellemes beszédben Kurucz Gyula tanfelügyelőt éltette. Ezután a beszédek egész légiója következett. Erdős Jakab bajai polg. iskolai igazgató a hitközség előjáróságát éltette, ugyancsak Lengyel Manó bajai tanító is. Landeszman Lipót a collegákra. Dr. Szilassi Fülöp Erdős Jakabra. Kurucz Gyula tanfelügyelő lendületes beszéd kíséretében az izr. hitközségre és az iskolaszékre emelte poharát. Meznerics József igazgató, Dr. Wohl iskolaszéki elnökre, Dr. Schaffer Mór, Kuttina Mór rabbira, Schossberger József ügyvéd, Galandauer tanítóőre és Geiger A. Mór, Dr. Milkó Izidorra emelték poharaikat.

Salver tanító felolvasott néhányat a jubilánshoz intézett üdvözlő iratokból és táviratokból amelyek közül néhányat itt közlünk!

A fogarasi előjáróságtól:

Pályafutása ünnepelő napján.

Együtt örvendünk érdeműs multján.

Egy negyed évszázad azóta telt,

Mi élénk visszhangot bennünk most kelt,

Jövőben élvezze érdemeit,

Hogy betöltve lássa reményeit.

Lépten-nyomon kísérje boldogság,

Ezt kívánja az előjáróság!!

A budapesti orsz. izr. tanítótestület a következőképp üdvözölte:

„Az országos izraelita tanító egyesület nevében küldjük üdvözlőnként jubiláló Weisz Jakab kartárs urnak, valamint a jubileumot rendező hitközségi érdemes előjáróságnak. Isten áldása kísérje továbbra is a tanító működését és a hitközség féltett kincsét, az iskolát és annak fenkölt gondolkodásu vezér-férfiit.“

Ezeket kívül számos sürgöny érkezett még az ünnepeltnek régi tanítványaitól, kollegáitól és rokonaitól. A zombori izr. tantestület, a fogarasi hitközség előjárósága, fogarasi tanítványai, a nagyatádi iskolaszék, az ujbábszi polgári és kulai tantestületek szintén küldtek néhány üdvözlő szót a jubilaushoz. A kedélyes társaság 11 óra után oszlott szét.

Különfélék.

— **Ünnepélyes misék.** November hó 2-án (halottak napján) d. e. 9 órakor a sz. The-rezia főtemplomban *Cherubini* híres *Requiem* lesz előadva (*Cherubini* eme remek műve először Párisban volt előadva 1809-ben) a városi zene és énekkar nemkülönben a teljes színházi zene és első rendű énekkar és a helybeli műkedvelő hölgyek és urak közre-

működésével. A körülbelül 100 tagu ének és zenekart *Gaal Ferenc* karnagyunk ma hatalmasabb idő óta tanítja eme Ioneneménál mi minél praecisebb előadására megvagyunk róla győződve, hogy buzgó karnagyunk fáradsága teljes elégtételt fog nyerni a *Requiem* hü interpretálásával a mennyben a magán részek kitünő ezekre vannak bízva s így a a siker már biztosíva van. A főszólokat énekelik: Juhász Ilonka, Torossy Katicza, Konopasek Leona (nőképezdei énektanárnő) Fáy Zoltánné, Sennig Károlyné, Szabó Erzsike, Ilankovits Agnes, Etsery Piroška, Kunetz Mariska, Welinszky József urnók stb. A tenorsólot Mihályi Ernő fogja énekelni. — E hó 30-ikán az önkéntes tűzoltók 10 éves jubileuma alkalmából a sz. Theréz főtemplomban d. e. 9 órakor szent mise fog tartatni mely alatt *Torossy Katicza* és *Mihályi Ernő Reimann Ave Maria* duettet fogják énekelni.

— **Jóteköny színelőadás.** Holnap szombaton este a városi színházban „Angot asszony leányát” fogják adni az önkéntes tűzoltóság javára, az egytel 10 éves jubileuma alkalmával. A színház előre láthatólag tele lesz, mert közönségünk igen melegen érdeklődik az életerős derék egytel ügyei iránt.

— **Választás.** Topolyán községi írnokká Csál Imre, Petrovácz községi végrehajtóvá pedig Szenothradzski József választott meg.

— **Hymen.** Dr. Radnai Sándor, fővárosi gyakorló orvos folyó hó 20-án jegyet váltott Brauner Aranka kisasszonnyal, Brauner Adolf zombori igazgató-tanító leányával.

— **Mévmagyarosítás.** Csarsch Sándor, a zombori takarékpénztár főkönyvelője ugy a saját, valamint kiskoru gyermekeinek vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „Csávossy-ra” változtatta.

— **Színügyi bizottsági gyűlés** fog tartatni ma d. e. 10 órakor.

— **Közgyűlés.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hó 31-én rendes közgyűlést tart.

— **Karnagy választás.** Berán János kitünő városi hegedűsünket a szamosújvári törvényhatóság a városi zeneiskolához karnaggyá választotta meg.

— **Feldöfte a tehén.** Pick Adolf helybeli kereskedő tegnapelőtt délután egy felbőszült tehén feldöfte és súlyosan megesbesítte. A tehenet tulajdonosa minden kötelék nélkül hajtotta a vágóhídra.

— **Rosszul lett a vonaton.** Tegnapelőtt Bajmok és Tavankut között haladó vonaton hirtelen rosszul lett Gábor Jenő bécsi magánhivatalnok és elájult. Magához térítetették és Bajmokon leszállították a vonatról, hol mindjárt orvosi segélyben részesült s a következő vonattal már folytathatta útját.

— **Egy krajczár miatt.** A nagyfényi pusztán halálosan össze szurkáltak egy 15 éves kanász gyereket társai azért, mert *1 krajczár* tartozását nem bírta megfizetni. Az eset a következő: Macskovits Tamás kanásztól Matkovics Antal társa a napokban kölcsön kérte furulyáját s ígérte, hogy kölcsönjij fejében egy krajczárt fog fizetni. A kanászgyerek szép csendesen furulyázott a mikor csak ott termett mellette Macskovics, kérte furulyáját és az egy krajczár használati díjat. A furulyát megkapta azonban a krajczárt nem fizelhette meg nem volt. E miatt czivodás támadt a hitelező és adós között s czivakodás közben Macskovics elővette bicskáját és ugy össze vissza szurkálta ellenfelét, hogy ez vérvesztés következtében összeesett. Még érdekesebb teszi

az esetet az, hogy egy másik kanászgyerek megfogta a tehetetlen suhanczot és segédkezett a kegyetlen Macskovicsnak a gaztető véghezvitelében. A szerencsétlen suhancz most a Mária-Valéria közönségházban élet és halál közt lebeg.

— **Megőrült ujvidéki utazó.** Perlesz Sándor, ujvidéki utazó, hétfőn Zomborban megőrült. Furesa viselkedésével már a reggeli órákban magára vonta a Vadászúrt vendégeinek a figyelmét. Nap közben többször volt a főkapitányságnál panaszkodni, hogy őt megakarják mérgezni. Estefelé azután anynyira kitört rajta az örültség, hogy a kórházba kellett szállítani.

— **Szerencsétlenség.** Maskal Imre helybeli borbély segéd a napokban fát vágott és vágás közben lába fejét egészen átvágta. A szerencsétlenség a mentők nyújtották az első segélyt.

— **Tűz.** Bajmokon tegnapelőtt este tűz-lárma zavarta fel a lakosságot Eleinte azt hitték, hogy néhány ház ég, de aztán kiderült, hogy szalma gyulladt meg a község szélén. A tűz nem volt nagy méretű ugy, hogy a kár sem igen nagy.

— **Széggyen elől a halálba.** Feketehegyen gyanus körülmények között halt meg a napokban egy cselédeány hat napig kinlódott mik végre meghalt. Az esetről a következőket írja tudósítónk: Róth Julianna cselédeány már két év óta szolgálatban volt B. Gyula feketehegyi kereskedőnél. A leány szorgalmasan végezte teendőit s ezért gazdái megszerették, soha sem tűnt fel előttük, hogy valami rosiban tör a fejét. Egyszer csak többféle ingóság hiányzott a házbán s emiatt gazdái kérdőre vonták sőt jelentést tettek a községi előjáróságnál s a leányt vizsgálat alá vonták. A vizsgálat eredményvel is járt s kisült, hogy a leány volt a tolvaj. Róth Julianna a széggyent sehoggy sem tudta elviseini, ettökélte magában, hogy megöli magát. Szándékát végre is hajtotta amennyiben körülbelül egy hét előtt hirtelen megbetegedett és ágyba feküdt. A betegség 6 napig tartott s daczára a leggondosabb ápolásnak a leány meghalt. A bonczolás alatt épen a bonczolás alkalmával kiderült, hogy a leány mérget ivott és pedig valószínűleg kékkoldatot, amit abból következtetnek, hogy az udvarban egy félreles helyen kékes-zöld folyadékkal vegyített ételmaradékot találtak. A vizsgálatot a topolyai járásbíróóság azonnal megindította annak kiderítése végett, hogy a leány csakugyan öngyilkosságot követett-e el, mert kezdetben azt hitték, hogy más valaki mérgezte meg. A vizsgálat során kiderült, hogy a leány csakugyan öngyilkosságot követett el.

— **Kettévágta a vonat.** Megrendítő szerencsétlenségről ad hírt b. almási levelezőnk. Miskolci Mihály kis szállási vasuti munkás az állomáshoz közel Budapestről—Szabakára jövő gyorsvonat tegnapelőtt este 6 órakor kettévágta. Hogy miként került a szerencsétlen ember a vonat elé, még eddig nincs kiderítve, valószínű, hogy berugott állapotban nem vette észre az állomáson áthaladó vonatot s a vonat elütötte. A vasuti munkás este 6 órakor nem jelentkezett az állomásfőnöknél s ez féltűnt a főnöknek, meghagyta tehát egy másik munkásnak, hogy azonnal keresse fel. Rövid ideig tartó keresés után ott találta vértócsában szerencsétlen társát a sinek között. Az esetről azonnal jelentést tettek a b. almási járásbíróóságnak.

— **Tolvaj a vasuti kocsiban.** Föltűnést

keltő jelenetnek voltak tanui tegnap a Palics felől Szeged felé tartó vonaton az utasok. A vonat egyik harmadosztályú kocsjába folszállott Palicson Benkő Etel cseléd lány, aki nek a zsebéből alig hogy a vonat megindult, valaki klopota a pénztárczát, melyben tizenkét forint volt. A leány gyanuja egy szőke bajszu emberre esett, akinek egy pár csizma volt a karján. Mondta is, hogy jelentést tesz a legközelebbi állomáson ellene. Az ember azonban ezt nem várta be. Amint Kamarás állomáshoz közeledt a vasut, folszakította a kocsi ajtaját, leugrott s befutott az erdőbe. A károsult leány Szegedre érve, a rendőrségnél tette meg a panaszát.

— **Gyilkos vőfély.** Parabutyról írják, hogy ott nagy lakodalom készülvén egyik jómódú sváb családban, az esküvő előtt 2—3 nappal szokás szerint megkezdték már a hivatalos katalánfőfogatók a sütés-főzését, a fűrgő vőfélyek és nyoszolyólányok meg az atyafiság házaiból az evődények és eszközök kikölcsönzését a nagy alkalomra. Az edénykölszönző fiatalokat persze minden házban szívesen kínálják tyukkal, kalácscsal s marasztalják egy két ital borra, sőt imitt-amott egy-két forduló táncra is. Nem csoda, ha e miatt rendszeren hiba esik a törékeny evőkészletben, megszokták, föl se veszik már. Hanem az a szerencsétlenség, mely f. hó 17-én esett meg ott a hanczurozó vőfélyek és nyoszolyólányok közt, kedvét szegte nemcsak a lakodalomra készülő násznépnek, hanem az egész községet. szomorúsággal tölté el. Az egyik (bizonyára itt) vőfély ugyanis tréfából egy vadászfegyvert kapott le a falról s a gyanutlanul kacagó nyoszolyólányokra sütötte, halálosan sebesítve meg egyiküket. Még az nap kiszzenvedett a szegény áldozat. Másnap óriási részvéttel kísérték sírjába. A szerencsétlen vőfélyt pedig, ki a halottat talán a legkeserűbb szívvvel gyászolja, a temetés után rögtön letartóztatták.

— **Öngyilkosság Cservenkán.** A 62 éves Balg Fülöp né megunt a sorsát s elhatározta magában, hogy rémes szándékkal dobja el magától a neki terhes életét; hogy rémes szándékát végrehajtsa, belopozott f. hó 21-én a déli órában udvara végén levő pajtába, melynek gerendájára egy borjúkötéllel felakasztotta magát. Hozzá tartozói csak az esti órákban kuttatták hollétét, míg végre 8 óra tájban rá is akadtak, — természetesen holtestére.

A vörös udvarló.

— Igaz történet. —

Megtörtént kérem ez az eset itt Szabadkán, a minapi országos vásár napján. Pedig megtörténhetett volna ez Krusevlyán is, országos vásár idején, s hogy mégis Szabadkán történt az csak a csodálatos véletlennek köszönhető.

Az eset azért történhetett volna meg Krusevlyán is, mivel országos vásárok idején sok dolga van a kereskedő világ férfainak s lehet, hogy ily napokon kevesebbet nézhetnek az asszony szemébe. Pedig az asszonyok ugy szeretik, ha — a szemükbe néznek.

Szó a mi szó, R. ur helybeli kereskedő nagyon sokat dolgozott a vásárrnapon üzleti bódéjában, még ebédelni sem ért rá haza menni. Az asszonykaja egyedül kötögetett (?) otthon.

Délután történt, hogy egy kuncsaft ezer forintost akart R. urnál váltani. A bódé pénztárából persze ez nem ment s így R. ur felkapta a kalapját, hogy hazulról hozzon

pénzt a Wertheim kaszából. Mikor négy óra felé téhát haza rohant a lakására, a kapuban beleütközött egy havelokba bujt férfialakba, ki a gallérját felrántva a homlokáig szaladt ki a kapu alól s beugrott a ház előtt várakozó fiakkerba, anélkül, hogy R. ur meglát-hatta volna. Csak egy orrot látott az emberből, de az legalább — nagy volt.

Gonosz sejtelmekkel és vad féltékenységgel szívében rohant be a szobába R. ur, hol neje éppen öltözködött.

— Hah ki volt itt nálad most!

— Nálam? Senki.

— Haudsz, itt van a hajszála is, te kigyó! kiállott R. ur és odakapva az asszonyka hamvas fehér vállához levett arról egy férfi hajszálát, rövidet, de erőset melynek fekete-sége igen elűtött az asszonyka testszínétől.

— Itt ez a fekete hajszál! Az övé! rikoltotta R. ur.

— Ugyan édes, hiszen vörös haja van! szölte el magát az asszonyka, mire R. ur teljes phlagmáját visszanyerte, arczán keserű de szatirikus és kínos mosollyal vonta elő a váltani hozott ezrest.

— Hm, vörös volt, mondta, legalább váltás egy ezrest!

SZÍNHÁZ.

Kedden Owen Hall mulattató operettje a „Gésák“ másodszer került színre. Egy kevés javulás mutatkozott az előadásban. Mimóza (Juhász Iona) valamivel jobb volt mint a premierkor, Torossy Katicza (Molly) most is igen szépen tánczolt, jól játszott csak hogy gyenge hangja árnyékot vet játékára. Mihályi mint mindig most is igen szépen énekelt dicséretet érdemel Fóthi Frida, Ferenczy Frigyes, és különösen Deréki Antal aki a a rendezés körül valóban a legnagyobb buzgalommal járt el, úgy hogy joggal mondhatjuk, hogy e darabban legnagyobb érdem őt illeti meg. L.

Az ujfundlandi.

(Első előadás okt. 26-án.)

Hát hiszen az a félig telt ház sokat kaczagot Bisson és Hennequin bohózatán, néhanéha mintha szellemek is lettek volna a szerzők, de általában bizony nem ér sokkal többet a társaségeg műve, mint valamelyik orpheum kétes értékű vaudevillaja. A második felvonás alatt plane a „Folies Copricé“-ban éreztük magunkat.

A darab különben egy könnyűvérű párisi képviselő Bruniquel (Ferenczy) viselt dolgai körül mozog aki 22 esztendeje csalja a feleségét, majd mindennap hajnalban jön haza „felséges kedvesétől“ „kedves feleségéhez“ és a bárgyú asszonynak fogalma sincs erről, 22 esztendő óta egyetlen egyszer sem jutott eszébe gyanakodni férjére. A képviselő ur, a kinek a feleségen kívül Cecil nevű leánya, (Fóthi Frida) és Corbinet névre hallgató titkára van (Lomniczy), akit ujfundlandivá avat fel (innen a darab czime) ezek beleszeretnek egymásba és persze a darab végén egymásé lesznek. Mielőtt azonban eddig eljutnának, Bruniquel a ki megcsömrőlött a 22 esztendőn keresztül élvezet sok jótól elhatározza, hogy szakít kedvesével Angelinnel (Kápolnai Juliska) a Folier Bergere primadonnájával és ép emiatt szövöttek ujfundlandivá avatott leendő vejével, hogy kimentse őt Angelina hálójából. Sok hőbortos jelenet

után végre sikerült ez és mint már mondtam, az ujfundlandi titkár elvette a képviselő leányát.

Az előadás igazán jól ment és megérdemelnék az előadók, hogy nagyon megdicsérjük őket, de kérjük miért nem producálnak ilyen előadást más értékes francia vigjátékban? Szépen, simán folyt az előadás, a színeszek mindent elkövettek, hogy mulasson a közönség és ezt el is érték. Első sorban *Kápolnai Juliska* érdemel feltétlen dicséretet. A kitartott, könnyű vérű francia cocottot annyi bájjal, annyi elvenséggel, oly sikkesen személyesítette, hogy méltán megérdemelte a zajos tapsokat. Bájos volt kedvesen csevegett kis szerepében *Fóthi Frida*. *Ferenczy* (levonva az énekét) és *Lomniczy Béla* (ki kissé diszkrétb lehetett volna *Angele-vel* jelenetében) jobb ügyhöz méltóan játszottak. *Lomniczyné*, *Torossy*, *Baróthi* és *Deréki* apró szerepeikben szintén hozzájárultak az est sikeréhez.

A darabot Komor Gyula fordította magyarra elég ügyesen, de Orbán Arpád ur ki a zenét „állította össze“ a darabhoz, bátran elmaradhatott volna, mert még Ivette Gilbert egy talán csinos dalával sem tudott hatást keltetni *Torossy Katicza*. Q.

CSARNOK.

LORELEY.

Reichenbach elbeszélése
fordította: Gál Lajos.

Folytatás.

19.

IV.

Sajátságos éjjeli életmódot kezdett. Nappal aludt, de éjjel műterme teljes fényben ragyogott, oly szorgalommal, lázas izgatottsággal és kitartással dolgozott, a milyennel még soha életében. E mellett azonban Emmi panaszos levelei mindinkább vesztettek előtte. Oly egyhangulag voltak ezek a levelek. Emmi egész lénye oly egyszerű, oly nyílt, oly leplezetlen volt, szerelmét minden kétely nélkül kitárta előtte. Semmi töprenkedést sem kívánt az többé, minden oly egyszerű és természetes volt, hogy a képzeteknek semmi fölösleges tere nem maradt többé számára.

Mily tágas mezeje nyílt annak, ha Umingen grófnőre gondolt, az ő büszke, hideg arczára, a melyen egy mosoly, vagy a szemeknek egy felesillanása oly csodálatos változatot szült, hogy minél mélyebben analizálta e hölgy lényét, annál megfejthetlenebbnek tűnt az föl.

Egy tikkasztó délután Norbert műtermének bársony pamlagán heverészett, karjait feje alatt összekulcsolva, álmódzva nézett egy fehér nedves lepelbe burkolt alakra, mely előtte állott és a műteremben uralkodó felhomályban még titokteljesebbnek tűnt fel. Hirtelen felugrott, az alakhoz lépett s eltávolította róla a leplet. Éjjeli munkája volt ez. Egy ülő nő alakot ábrázolt, lebontott hajjal, melyet harangvirág koszoru fogott össze.

Eszményi szép volt az alak, a fej Eeonóra grófnő fejének tiszta körvonalait mutatta. Az egyik — kissé lefelé hajló kezében — egy fésűt tartott, oldalához egy antik lant volt támasztva és a szikla tömbön, melyen az alak ült havasit és erdei virágok szétszórvá feküdtek.

Norbert vizsgálódva állt meg alkotása előtt.

Itt-ott a mintázó pálcákkal kisebb javításokat eszközölve s aztán elégedetten intégetve fejével:

— Igen, ez ő! — mormogta — ő és még sem ő ez a gonosz varázsló Loreley. Megrázta fejét:

— Nem. — Nem a varázsló, a kárörömnék nyoma sincs arcán. Ez a Nympa, ki szabadulás után sóvárog, hogy is mondta Eleonora grófnő?

— „A sóvárgó asszony szív megtestesülése, a ki a valódi szerelmet föl nem találhatja!” Ismét a szobor nézésébe mélyedt:

— És ő sohasem szeretett! — rebegé — Csodálatos, rejtélyes asszony!...

Széthuzta az ablak függőnyeit és beereszté a teljes világosságot. Gondolkozva állt meg az ablak előtt.

— S mégsem hasonló kiáltott hirtelen — Nem bírom a homlok és szem közötti vonást eltávolítani. Egy pillanatra lehunyta szemét, hogy az eredetét maga elé képzelhesse, megjelentesse. Azután a mintázó pálcákat megfogadva, megkísérelt ismét a munkát. De minél többet változott, annál kevésbé hasonlónak tűnt fel előtte az alak.

Végre sóhajta tette el a mintázó pálcákat. Lefátyolozta a Loreley szobrót és az ablakhoz lépett. A nap már lement s kűnn az utcán sétáló csoportok hullámoztak fel és alá.

Hogy hemzsegnek a hangyák oda lenni! gondolta és ismét az ablakhoz lépett. Halkan simogatva huzta végig kezét a nedves burkolaton.

Folytatása következik.

Hirdetmény.

A vb. ifj. Klein Jakab utóda cég csődválasztmányának határozata alapján a vagyonbukott cég követeléseit 1898. évi október hó 31-én délután 2 órakor az ügyvédi irodámban árverés útján el fogom adni.

A követelésekért megígért összeget a vevő nyomban ki tartozik fizetni, maga az átruházás pedig a csődválasztmány jóváhagyásával lesz jogérvényes.

Dr. Révész Ernő
ügyvéd,
c. ödtömegmondok.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja szerkezete pontosabb s jobb mint a legdrágább.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.
Hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár.

● Önberetváló készülék. ●

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításán kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva, Tiszta és kényelmes munka. Bőrbe-tegtségtől megment. Tartós és pénzmeztakarító Darabja 3 forint.

A penge ***csillagos aczélból és a többi részei alpacából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál
Budapest, V. ker. Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

Legnagyobb nyereség legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyereség JEGYZÉKE.

22 nagyobb nyereséjű összesen legszerencsésebb esetben
1.000,000 korona

A nyereségek részletes beosztása a következő:

Kézpénzben fizetendő	nyer. és jut.	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
2	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
31700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
50	"	100
3900	"	80
2900	"	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**
melyek hat húzásban sorsoltatnak ki

A harmadik nagy magy. kir. osztályorsjáték nem-sokára ismét megkezdődik és újból

50,000 pénznyereség **100,000** jut eredeti sorsjegyre

tehető az oldalt levő jegyzék szerint a sorsjegyek fele nyereséggel hivatik és a nyerés esély igen nagy.

Összesen **tizenhárom millió 160.000** kor. kerül biztos döntésre. A legnagyobb nyereség leg-szerencsésebb esetben

egy millió korona.

Minél előbbi megrendelésnél 1-ső osztályú eredeti sorsjegyeket a tervszerinti eredeti árban és pedig:

egy egész 1-ső oszt. sorsjegyet **6.- frt**
" fél " " " **3.- " "**
" negyed " " " **1.50 " "**
" nyolczad " " " **—75 " "**

utánvétellel, vagy az összeg előleges beküldése ellenében küldünk szét Hivatalos jegyzéket minden húzás után megküldjük, hivatalos tervezetek díjtalanul rendelkezésre állanak. A húzások nyilvánosan történnek a magy. kir. kormány felügyelete alatt.

Kérjük a **rendelvényeket** **mielőbb** legkésőbb azonban

folyó évi október hó 29-ig

közvetlenül hozzánk beküldeni.

Török A. és TSA

a m. kir. szab. osztályorsjáték főelárusítói

Budapest, V., Váci-körút 4/A.

Rendelőlevél kivágandó.

TÖRÖK A. és Tsa uraknak
Budapest, Váci körút 4/A.

Kérem nekem.....eredeti I. osztályú sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.
Az összeg: } uszvenes
} forint } postautóval
} küldeni.
(A mely rovat számszótelen, körüldö.)

Portos czim.

HÖLGYEIM!!

Évek óta kutatok teljesen ártalmatlan szépítő szerek után, végre sikerült egy kintinó arczkenőcsöt feltalálnom, mely vegyszertelen kipróbált és a legártalmatlanabbnak bizonyult, mely valaha e téren létezett. E krém zsirtalan és nappal is használható; belőle igen kevés kell ugy, hogy a legelbanyagoltabb arczbőrön már 4 hét alatt bámulatos előnyös változást lehet észrevenni. **Mille-Flours-Crém** az a czbörnek gyönyörű, sima üde tiszta fehérséget ad. Meg vagyok győződve, hogy t. hölgyeim egy tégely **Mille-Flours Crém** használata után köszönettel keresnek ismét fél. **Mille-Flours-Crém** egy tégely 50 kr. hozzá **Mille-Flours-szappan** 40 kr. egy doboz **Mille-Flours-Poudre** bármily színben, kimerítő utasítással könyvecs vel együtt 60 kr. Ebben a könyvecsében megtalálható minden felvilágosítás és utasítás, mely az arcz és test ápolásához tartozik, ki hozzám bizalommal levélleg fordul, díjtalanul kap felvilágosítást és a kis könyvet is ingyen kapja. Portó beküldése bélyeg is lehet. — Utánvétellel is beküldöm bárkinek és bárhová a kívánt czikket. **Mandl Ida** Budapest, VII. Bethlen-u. 12.

Eladó ház.

A VI. kör Gréczy utca 164. szám alatt levő ház szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést ad

Mikuska György,
Zombori-ut szélmalom.

Jó házból való fiu
tanonc
teljes ellátásra felvétetik
Szilágyi István

fűszerkereskedésben Szabadkán

Zental-ut, gázdgyárral szemben.

